

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/11/2024 09:37
Sayı: E-120.07.03-1537119
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI
7/16691 GK 17
ACELE

Sayı : E-72079556-610-13699434

Konu : Soru Önergesi (7/16691)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.10.2024 tarihli ve 1504468 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Mevlüt KARAKAYA tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/16691 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/16691 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: C568C2C8-A0D3-4D8C-99BA-15BB81B63C55

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN

Çocuk Gelişimcisi

Telefon No:(312) 705 58 09

Ankara Milletvekili Sayın **Prof. Dr. Mevlüt KARAKAYA**'a Ait **7/16691** Esas Numaralı
Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Ülkemizde doğuma bağlı izin hakları aşağıda sıralanmaktadır:

- Analık izni kadın memur ve kadın işçi için aynı sürededir. Kadın çalışanlar doğumdan önce 8, doğumdan sonra 8 hafta olmak üzere toplam 16 hafta süreyle analık izni kullanabilir, çoğul gebelik durumunda bu izne 2 hafta daha eklenmektedir.
- Kadın memur ve işçi, çalışabildiğini doktor raporuyla belgelemesi hâlinde doğumdan önce 3 haftaya kadar çalışabilir; kalan 5 haftalık izin süresi doğumdan sonra kullanabilecek olan süreye eklenmektedir.
- Kadın çalışanlar için erken doğum hâlinde doğumdan önce kullanılamayan izin süreleri, doğum sonrası 8 haftalık izin süresine eklenmektedir.
- Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü hâlinde, memur babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilmektedir.
- Kadın memurlar doğum izni süresince aylıklı izinli sayıldıkları için hiçbir gelir kaybına uğramazlar. Kadın işçilere ise günlük kazançlarının en fazla 2/3üne kadar geçici iş göremezlik ödeneği ödenmektedir.
- Eşinin doğum yapması hâlinde erkek memurun 10 gün, erkek işçinin ise 5 gün ücretli babalık izin hakkı vardır.
- Kadın memur işe başladığında analık izni süresinin bitiminden itibaren ilk 6 ayda günde 3 saat, ikinci 6 ayda günde 1,5 saat süt izni kullanabilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı konusunda memurun tercihi esastır.
- Kadın işçi çalışmaya başladığında, çocuğu 1 yaşına gelene kadar günde 1,5 saatlik süt izni hakkı vardır.
- Doğum yapması halinde işçi kadına, kadın çalışmıyorsa eşine bir defaya mahsus olmak üzere emzirme ödeneği verilmektedir.
- Çocuk sahibi olan memur ebeveynler 24 aya kadar ücretsiz izin kullanabilir. Memurun ücretsiz izin kullandığı süre, çalıştığı süreden sayılmaktadır. (İzinde geçen süreler derece ve kademe ilerlemesinde değerlendirilmektedir. Emekliliğe ilişkin primlerin kişinin kendisi tarafından ödenmesi halinde izin süresi çalışılmış gibi emekliliğe esas alınmaktadır.)
- Kadın işçi analık izni bittikten sonra isterse 6 aya kadar ücretsiz izin kullanabilir. İşçinin ücretsiz izin kullandığı süre, çalıştığı süreden sayılmaz.
- Ebeveynler, evlat edinme durumunda doğuma bağlı söz konusu izinlerden kıyasen yararlanmaktadır.
- Memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, en fazla altı aya kadar izin verilir. İşçiler için bu hak söz konusu değildir.
- Ayrıca memurlara; en az yüzde 70 oranında engelli ya da süregelen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan

sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verileceği hüküm altına alınmıştır.

- Analık izni biten kadın işçinin de yarı zamanlı çalışma hakkı vardır. Bu süreler; birinci doğumda 60 gün, ikinci doğumda 120 gün, sonraki doğumlarda ise 180 gündür. Çoğul doğumlarda bu sürelerle 30'ar gün ilave edilmektedir. Çocuğun engelli olması halinde bu süre 360 gün olarak uygulanmaktadır.
- İşçi ebeveynlerden biri, analık izni ve ücretsiz izinlerin bitiminden sonra çocuğu mecburi ilköğretim çağına gelene kadar herhangi bir zamanda kısmi süreli çalışma talebinde bulunabilir. Kısmi süreli çalışan işçinin ücreti, çalıştığı süreyle orantılı olarak ödenir.

2018-2023 yıllarını kapsayan Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı'nın 2023 yılında tamamlanmış olması nedeniyle yeni bir eylem planı oluşturulması amacıyla Bakanlığımız tarafından hazırlık çalışmaları başlatılmıştır. Yeni "Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı" 2024-2028 yıllarını kapsayacak şekilde ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri çerçevesinde kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanarak 8 Mart 2024 Dünya Kadınlar Gününde kamuoyuna duyurulmuştur.

Yeni eylem planının temel politika eksenleri; Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği olarak belirlenmiştir.

Ekonomi Bölümü Faaliyet 1.2'de "İş ve aile yaşamının uyumlaştırılması konusundaki mevzuat düzenlemeleri, kadın erkek eşitliği perspektifiyle yeniden gözden geçirilecek ve gerekli düzenlemeler yapılacaktır." ifadesi yer almaktadır. Politika eksenlerinden biri olan eğitim başlığı altında ise iş ve aile yaşamı uyumu kapsamında "Okul öncesi eğitimden başlayarak okul ve mesai saatlerini uyumlaştıracak okul sonrası eğitim mekanizmaları (etüt, hobi-sanatsal faaliyetler) geliştirilecektir" faaliyetine yer verilmiştir.

Bu doğrultuda, bahse konu çalışmalar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı koordinasyonunda ilgili tüm tarafların katkılarıyla yürütülmektedir.